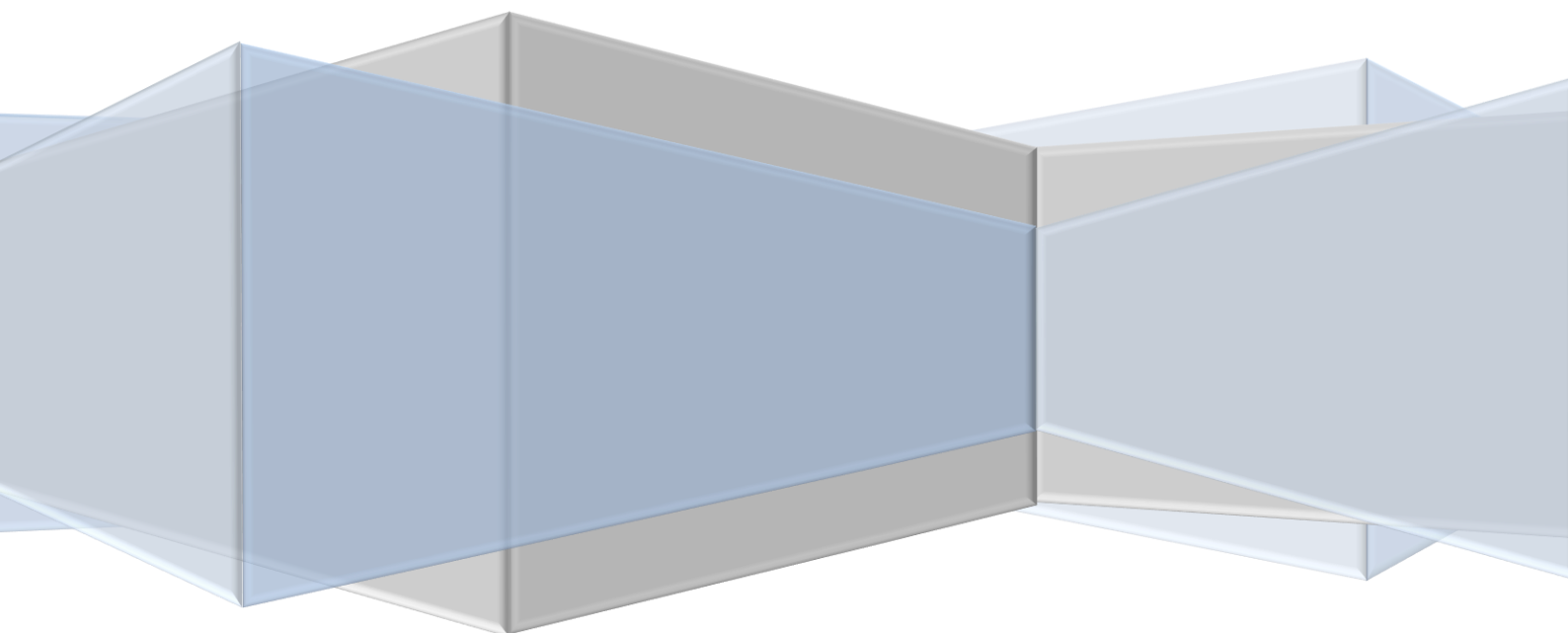

Prognoza oddziaływania na środowisko

Programu Ochrony Środowiska dla

Gminy Dobrze do roku 2020

Autorzy opracowania:

Krzysztof Pietrzak

Adam Bronisz

Julita Dworak

Meritum Competence

ul. Syta 135, 02-987 Warszawa

NIP 5262737394

szkolenia@meritumnet.pl, azbest@meritumnet.pl, audyt@meritumnet.pl

www.szkolenia.meritumnet.pl

Dobre, 2016

Spis treści

1	Wstęp	5
2	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	5
3	Podstawa prawna opracowania	7
4	Zakres opracowania	7
5	Cele ochrony środowiska uwzględnione podczas opracowania <i>Programu</i>	7
6	Metody zastosowane przy sporządzaniu <i>Prognozy</i>	7
7	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	8
8	Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym	8
9	Stan środowiska obszaru objętego <i>Programem</i>	9
9.1	Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	9
9.2	Zagrożenia hałasem	12
9.3	Pola elektromagnetyczne	12
9.4	Gospodarowanie wodami.....	13
9.4.1	Wody powierzchniowe	13
9.4.2	Obszary zagrożone podtopieniami	14
9.4.3	Wody podziemne.....	15
9.5	Gospodarka wodno-ściekowa.....	16
9.6	Zasoby geologiczne.....	17
9.7	Gleby	18
9.8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	19
9.9	Zasoby przyrodnicze	22
9.9.1	Lasy i łowiectwo.....	22
9.9.2	Formy ochrony przyrody.....	23
9.10	Zagrożenia poważnymi awariami	24

10	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	25
11	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	25
12	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w <i>Programie</i>	32
	Spis rysunków.....	33
	Spis tabel	33
	Spis wykresów	33

1 Wstęp

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko (dalej: *Prognozy*) jest *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobre do roku 2020* (dalej: *Program*). Konieczność opracowania *Prognozy* wynika z faktu, że w *Programie* przewidziano do realizacji przedsięwzięcia (zadania) polegające na budowie sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej, modernizacji oczyszczalni ścieków oraz budowie dróg. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71) ww. przedsięwzięcia zaliczane są do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym, zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 3 października z 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.), stwierdzono konieczność opracowania niniejszej *Prognozy*.

2 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko dla *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobre do roku 2020* została opracowana, ponieważ przewidziane są w nim do realizacji zadania, które zgodnie z polskim prawodawstwem, zaliczane do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, co jednocześnie obliguje organ opracowujący dokument do sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tego dokumentu.

Prognoza zawiera informacje o stanie środowiska, istotnych problemach ochrony środowiska oraz możliwym oddziaływaniu na środowisko dokumentu, dla którego jest sporządzana. W przypadku *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobre do roku 2020*, elementami środowiska, które wymagają interwencji są powietrze i woda.

Analiza pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 zadań ujętych w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dobre do roku 2020*, którymi są:

- Modernizacja, budowa i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy Dobre,
- OZE na budynkach użyteczności publicznej,

- Poprawa efektywności energetycznej budynku użyteczności publicznej poprzez głęboką termomodernizację kompleksu oświatowego w m. Dobre wraz z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii,
 - Energia dla przyszłości – odnawialne źródła energii w gminach wschodniego Mazowsza: Stara Kornica, Dobre, Jakubów, Stanisławów,
 - Modernizacja dróg na terenie gminy Dobre,
 - Stacja podnoszenia ciśnienia w sieci wodociągowej w m. Sąchocin,
 - Budowa przydomowych oczyszczalni,
 - Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Dobre gmina Dobre dz. nr 107, obręb Zdrojówki,
 - Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Czarnogłów,
 - Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Czarnocin, Kobylanka,
 - Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Rynia,
 - Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Drop, Makówiec Duży, Sąchocin, Świdrów,
 - Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Nowa Wieś, Marcecin,
 - Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Katy Borucza,
 - Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Wólka Kobylańska, Ruda Pniewnik,
 - Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Dobre, Głęboczyca, Młęcin,
 - Budowa sieci kanalizacyjnej z przyłączami ul. Armii Krajowej,
 - Budowa sieci kanalizacyjnej z przyłączami ul. Szkolna,
 - Budowa sieci kanalizacyjnej z przyłączami ul. Targowa,
 - Budowa sieci kanalizacyjnej z przyłączami ul. Zdrojówki,
- wykazała, że ich realizacja nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

3 Podstawa prawna opracowania

Podstawą prawną wykonania *Prognozy* jest art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.).

4 Zakres opracowania

Zakres *Prognozy* wynika z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo z dnia 18 października 2016 r., znak: WOOŚ-I.411.294.2016.JD) oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Warszawie (pismo z dnia 28 września 2016 r., znak: ZS.9022.1795.2016.MK).

5 Cele ochrony środowiska uwzględnione podczas opracowania Programu

Celami realizacji programu ochrony środowiska jest poprawa stanu i ochrona środowiska, w szczególności:

- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery,

przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju społeczno-gospodarczego.

6 Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy

Procedura tworzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko była sporządzana równolegle do realizacji dokumentu podstawowego - Programu Ochrony Środowiska.

Prognozę wykonano w oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie

środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn zm.).

W niniejszym dokumencie dokonano analizy oddziaływań na środowisko w oparciu o dane literaturowe oraz ustalenia własne, które zestawiono z lokalnymi uwarunkowaniami środowiskowymi. W przypadku zapisów *Prognozy* zastosowano jakościową analizę macierzową, dzięki czemu możliwe było poddanie ocenie wpływu poszczególnych zadań ujętych w *Programie* na środowisko.

7 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Aby realizacja zadań zawartych w *Programie* przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania.

Celem monitoringu jest ocena realizacji wskazanych w *Programie* zadań, w tym:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

Monitoring realizacji planu będzie prowadzony z wykorzystaniem wzoru sprawozdania znajdującego się w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dobro do roku 2020*. Do końca lutego każdego roku kalendarzowego wyznaczony przez Wójta Gminy Dobro pracownik Urzędu Gminy uzupełni wzór sprawozdania, a następnie przeanalizuje, czy zadania są realizowane zgodnie z założonym harmonogramem i czy występują trudności w ich realizacji. Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że istnieją rozbieżności pomiędzy stopniem realizacji *Planu*, a jego założeniami, zostaną podjęte czynności mające na celu wyjaśnienie przyczyn rozbieżności oraz określenie działań korygujących.

8 Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym

Program nie przewiduje realizacji zadań, które miałyby oddziaływanie transgraniczne.

9 Stan środowiska obszaru objętego *Programem*

9.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Gmina Dobre położona jest na obszarze o wyraźnym wpływie klimatu kontynentalnego, charakteryzującym się większymi od średnich w Polsce amplitudami temperatury powietrza, dość późną i stosunkowo krótką wiosną, długim latem, długą i chłodną zimą z trwałą pokrywą śnieżną oraz większymi opadami atmosferycznymi.

Charakterystyczne wskaźniki klimatyczne przedstawiają się następująco:

- Średnia temperatura stycznia – 3,2°C,
- Średnia temperatura lipca – 18,2°C,
- Średnia roczna temperatura – 7,0°C,
- Długość zimy – 97 dni,
- Średnia długość lata – 98 dni,
- Średni roczny opad – 560-623 mm,
- Liczba dni z pokrywą śnieżną – 74,
- Liczba dni z przymrozkami – 118,
- Średnia roczna prędkość wiatru – 30m/s.

Lokalne odkształcenia warunków klimatycznych występują w dolinach, Osownicy i Rządzy oraz w większych obniżeniach terenowych. Panuje tam tendencja do inwersji termicznej, zwiększonej wilgotności powietrza i zwiększonej częstości mgieł¹.

Badanie i ocena jakości powietrza jest realizowana przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w oparciu o przepisy art. 85-95 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2016 r. poz. 672 z późn. zm.). Powyższe przepisy wraz z rozporządzeniami Ministra Środowiska: z dnia 13 września 2012 r. w *sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1032) i z dnia 24 sierpnia 2012 r. w *sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031) definiują system monitoringu powietrza, określają zakres i sposób badania jakości powietrza, określają minimalną liczbę stacji oraz metody i kryteria oceny.

¹ Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dobre (2011)

Oceny jakości powietrza są wykonywane w odniesieniu do obszaru danej strefy. Obowiązujący układ stref określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012 poz. 914), zgodnie z którym w województwie mazowieckim ocenę wykonuje się dla stref:

- aglomeracji warszawskiej
- miasta Płock
- miasta Radom
- strefy mazowieckiej

Rysunek 1. Podział województwa mazowieckiego na strefy

Źródło: WIOŚ Warszawa

Tabela 1 Klasyfikacja stref na podstawie wyników pomiarów (2015)

Nazwa strefy	Kod strefy	Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarze strefy										
		SO ₂	NO ₂	CO	PM10	PM2,5	C6H6	Pb	As	Cd	B(a)P	O ₃
Strefa mazowiecka	PL1404	A	A	A	C	C ₁	A	A	A	A	C	D ₂

Źródło: WIOŚ Warszawa

klasa A – jeżeli stężenia substancji na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych bądź poziomów docelowych;

klasa C – jeżeli stężenia substancji na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony

klasa D2 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego

klasa C1 – stężenia PM2,5 przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Na terenie Gminy Dobrze nie ma punktów pomiarowych dla zanieczyszczeń powietrza. Prowadzone przez WIOŚ w Warszawie badania pomiaru stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, są mocno uogólnione ze względu na uśrednienie ich dla całej strefy mazowieckiej, w której znajduje się gmina.

Poziom stężenie pyłu PM2,5 został przekroczony, w wyniku klasyfikacji strefa mazowiecka otrzymała klasę C₂. Ponadto poziomy stężenia B(a)P w pyłe PM10 były bardzo wysokie, szczególnie w sezonie grzewczym. Strefa mazowiecka w wyniku klasyfikacji otrzymała klasę C. W przypadku pozostałych zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), benzenu (C₆H₆) oraz metali ciężkich badania wykazały poziomy zgodne z ustalonymi normami. W przypadku O₃, strefie mazowieckiej nadano klasę D₂.

Tabela 2. Statystyki wyników modelowania matematycznego emisji dla wybranych zanieczyszczeń powietrza - średnie, średnioroczne wartości dla Gminy Dobrze

powiat	gmina	Uśrednione dla obszaru gmin wartości				
		PM10 rok	Liczba dni z przekroczeniem średniego stężenia PM10 50 µg/ m ³	PM 2,5 rok	B(a)P rok	NO ₂ rok
białobrzeski	Stromiec	9,4 µg/ m ³	0	9,0 µg/ m ³	0,6 ng/ m ³	5,0 µg/ m ³
Wartości dopuszczalne						
		40 µg/ m ³	-	20 µg/ m ³	-	40 µg/ m ³

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport za rok 2015, WIOŚ Warszawa

Z wyników modelowania matematycznego emisji wynika, że stan powietrza na terenie gminy nie przekroczył dopuszczalnych wartości.

9.2 Zagrożenia hałasem

Na terenie Gminy Dobrze główne znaczenie ma hałas drogowy z przebiegających przez jej teren dróg. Jest on coraz bardziej uciążliwy dla mieszkańców i środowiska ze względu na stale rosnącą liczbę środków transportu.

W 2015 roku na terenie powiatu mińskiego prowadzony był przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad— monitoring hałasu. Do dróg objętych odcinkową analizą poziomu hałasu, przebiegających przez teren Gminy Dobrze należy DK 50. Punkty pomiarowe nie były zlokalizowane w obrębie Gminy Dobrze.

9.3 Pola elektromagnetyczne

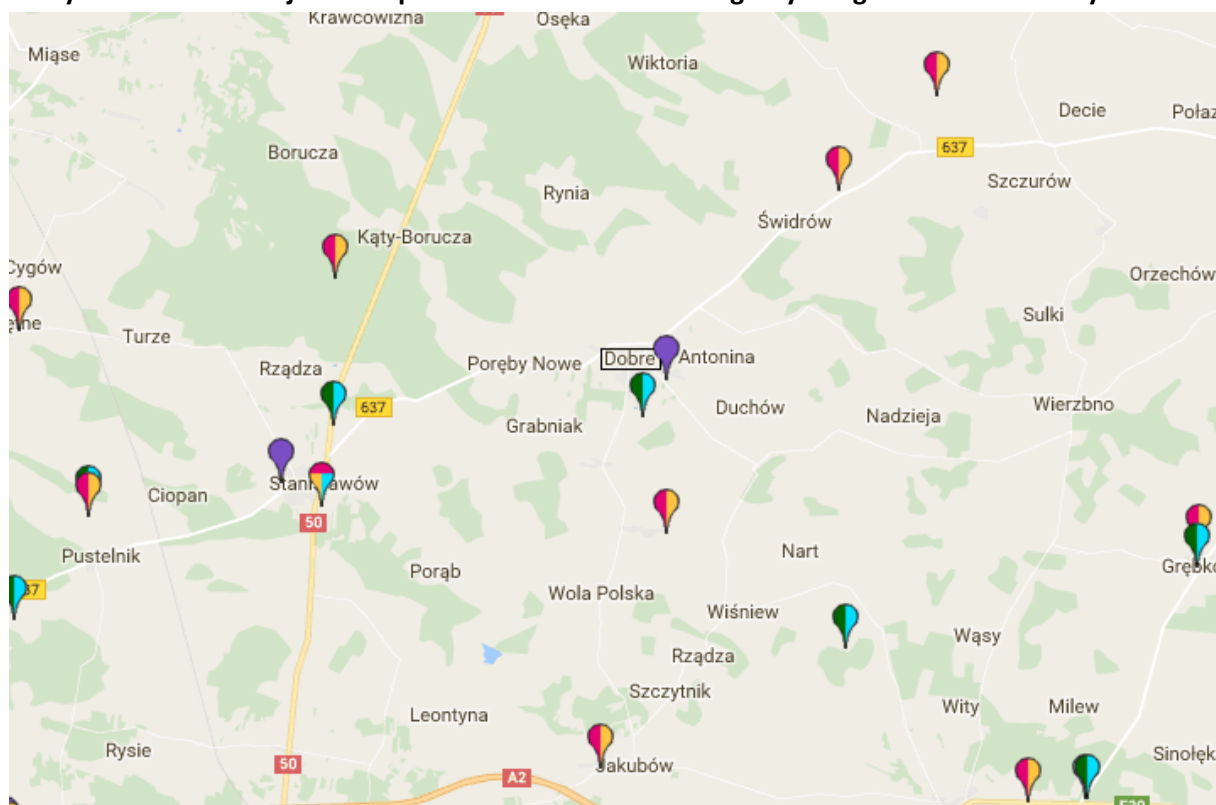
Zgodnie z art. 123 i 124 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska powinien prowadzić okresowe badania kontrolne poziomów pól elektromagnetycznych oraz aktualizować corocznie rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Na podstawie monitoringu prowadzonego przez WIOŚ wynika, że występujące w środowisku na terenie Województwa Mazowieckiego poziomy pól elektromagnetycznych

są mniejsze od poziomów dopuszczalnych (dopuszczalny poziom w zależności od częstotliwości wynosi od 7 V/m do 20 V/m).

Według wyników monitoringu PEM, prowadzonego przez WIOŚ, o chwili obecnej (2016 rok) nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych emisji fal elektromagnetycznych pochodzących z przedstawionych poniżej źródeł (linii energetycznych i nadajników telefonii komórkowej) w miejscach dostępnych dla ludności².

Rysunek 2 Lokalizacja źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Dobre

Źródło: www.beta.btsearch.pl (dostęp z dnia 30.09.1026)

9.4 Gospodarowanie wodami

9.4.1 Wody powierzchniowe

Gmina Dobre leży w dorzeczu Bugu. Jej część południowa należy do zlewni rzeki Rządzy, zaś część północna do zlewni rzeki Osownicy. Doliny rzek są zglębione od 2 do 5 m poniżej otaczającego terenu. Ich koryta tworzą liczne zakola. Dolinki dopływów tych rzek są

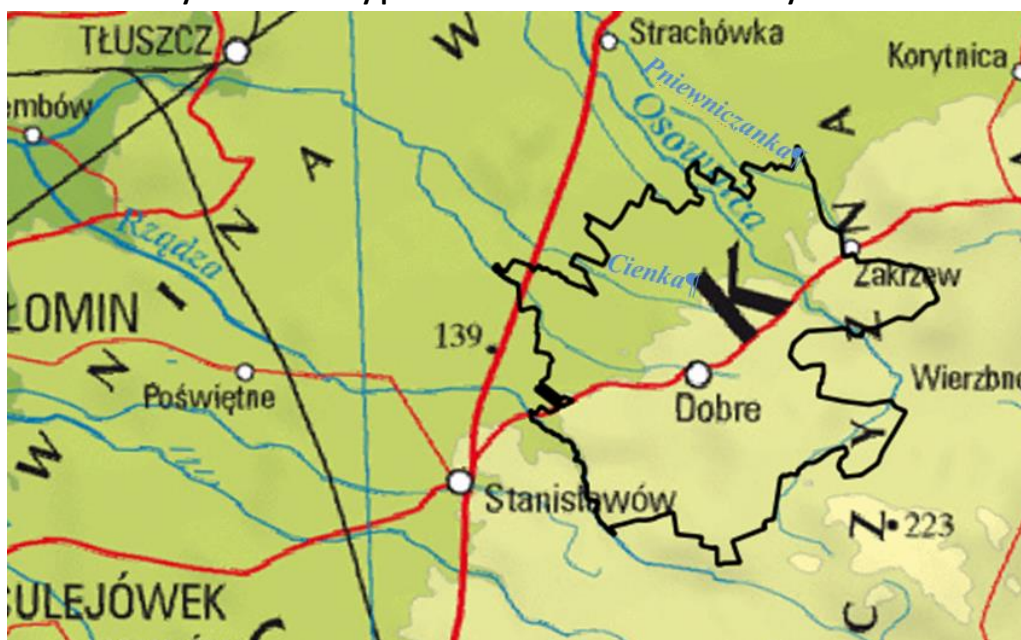
² WIOŚ w Warszawie

płytkie, słabo zaznaczające się w terenie. Inne ciekі, stanowiące dopływy wymienionych wyżej dwóch rzek, mają charakter jedynie lokalny. Wśród nich należy wymienić:

- Pniewiczanka,
- Świdrowianka,
- Cienka,
- Boruczanka,
- Kobylanka.

Sieć drobnych cieków jest liczna, uzupełniona bogatą siecią rowów i kanałów melioracyjnych. Zbiorniki wodne są nieliczne. Można do nich zaliczyć kompleks stawów we wsi Rudzienko należący do zlewni Rządzy, w południowej części gminy.

Rysunek 3. Wody powierzchniowe na terenie Gminy Dobre

Źródło: Opracowanie własne

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych przedostające się do gleby, a następnie do wód są nieoczyszczone ścieki.

Monitoring rzek przepływających przez Gminę Dobro prowadzony jest przez WIOŚ w Warszawie, jednak w latach 2010 – 2015, nie był on prowadzony na terenie gminy.

9.4.2 Obszary zagrożone podtopieniami

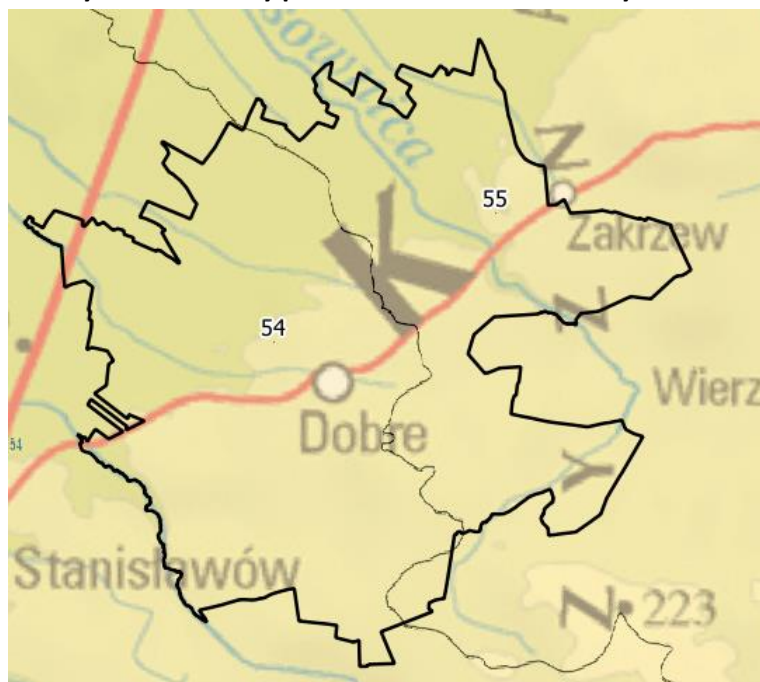
W gminie nie istnieje ryzyko zagrożenia podtopieniami³.

³ <http://mapy.isok.gov.pl/imap/> (dostęp z dnia 25.11.2016 r.)

9.4.3 Wody podziemne

W Gminie Dobre występują dwie jednolite części wód podziemnych: JCWPd 54 oraz JCWPd 55.⁴:

Rysunek 4. Wody podziemne na terenie Gminy Dobre

Źródło: www.psh.gov.pl (dostęp z dnia 25.09.2016)

JCWPd 54 -w czwartorzędzie występuje jeden lub dwa poziomy wodonośne niebędące w łączności hydraulicznej z poziomem mioceńskim. Pojedynczy poziom mioceński występuje na części obszaru JCWPd i z reguły nie posiada łączności z poziomem oligoceńskim. W utworach oligocenu występuje jeden lub dwa poziomy wodonośne, przy czym dolny poziom ma kontakt hydrauliczny z zasolonymi wodami kredy.

Cechą charakterystyczną JCWPd 54 jest bardzo zasobny GZWP 222 (Dolina Środkowej Wisły).

GZWP występujące w obrębie JCWPd 54: 215, 214, 222, 221

JCWPd 55 -na obszarze całej jednostki występuje jeden bądź dwa, a lokalnie nawet trzy poziomy czwartorzędowe. Ponadto wykształcone są poziomy wodonośne: mioceński, oligoceński oraz lokalnie kredowy. Generalnie wszystkie wymienione poziomy nie są ze sobą

⁴ www.psh.gov.pl

w bezpośredniej więzi hydraulicznej. Jedynie lokalnie poziom mioceński i oligoceński występują ze sobą w łączności hydraulicznej.

GZWP występujące w obrębie JCWPd 55: 215, 215, 221, 222, 223, 224

9.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Charakterystyka sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, na terenie Gminy Dobre została przedstawiona w tabeli 7. Długość sieci wodociągowej wynosi 134,2 km i zasila ona w wodę 76,8% mieszkańców gminy. Długość sieci kanalizacyjnej jest znacznie mniejsza, wynosi ok. 11,5 km⁵.

Z danych zawartych w tabeli 7 wynika, że zużycie wody w gminie na jednego mieszkańca jest wyższe niż średnia dla powiatu mińskiego i wynosi 38,1 m³/mieszkańca.

Tabela 3. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna na terenie Gminy Dobre i powiatu mińskiego w 2014 roku

Jednostka terytorialna	Sieć [km]		Sieć [km/100km ²]		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca [m ³]	Ścieki komunalne odprowadzane siecią kanalizacyjną (razem) [dm ³]
	wodociągowa	kanalizacyjna	wodociągowa	kanalizacyjna		
powiat miński	1709,4	414,7	146,9	40,9	31,0	2906,0
Gmina Dobre	134,2	11,5	103,6	8,8	38,1	55,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (2014)

Liczba i procent ogółu ludności korzystającej z urządzeń komunalnych dla lat 2013-2014 zostały przedstawione w tabeli 8. Zwiększył się udział ludności korzystającej zarówno z sieci wodociągowej, jak i kanalizacyjnej. Procent ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w Gminie Dobre w 2014 roku (22,6%) jest znacznie niższy niż korzystających z sieci wodociągowej (73,9%)⁶.

⁵ Bank Danych Lokalnych GUS dane za rok 2014

⁶ Ibidem

Tabela 4. Ludność korzystająca z urządzeń komunalnych w Gminie Dobro w latach 2013 - 2014

Jednostka terytorialna		Ludność korzystająca z sieci			
		Wodociągowa		Kanalizacyjna	
		Ogółem	% ludności ogółem	Ogółem	% ludności ogółem
powiat miński	2013	115724	76,9	67435	44,8
	2014	133586	88,8	73854	49,1
Gmina Dobro	2013	4395	73,1	1319	21,9
	2014	4444	73,9	1357	22,6

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Tabela 5 przedstawia zestawienie ilościowe zbiorników bezodpływowych (szamb), oczyszczalni przydomowych oraz stacji zlewnych w Gminie Dobro w latach 2012-2014.

Tabela 5 Gospodarka ściekowa poza oczyszczalnią w Gminie Dobro w latach 2012-2014

Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych	Rok		
	2012	2013	2014
	[szt.]		
Zbiorniki bezodpływowe (szamba)	922	922	922
Oczyszczalnie przydomowe	27	30	36
Stacje zlewnie	1	1	1

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W 2014 roku liczba zbiorników bezodpływowych (szamb) nie uległa zmianie, natomiast liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy nieznacznie wzrosła w stosunku do roku 2012. W powiecie funkcjonuje jedna stacja zlewna ścieków komunalnych.

W Gminie Dobro znajdują się 1 mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, o łącznej przepustowości 175 m³/dobę. Korzysta z niej 1760 mieszkańców gminy⁷.

9.6 Zasoby geologiczne

W Gminie Dobro znajduje się 13 udokumentowanych złóż kopalin, których wykaz znajduje się w poniższej tabeli.

⁷ Bank Danych Lokalnych GUS, dane za rok 2015

Tabela 6. Złoże kopalin w Gminie Dobre

Lp.	Kopalina	Stan zagospodarowania zasobów	Nazwa złoża
1.	Piaski i żwiry	Z	Dobre I
2.	Piaski i żwiry	T	Drop
3.	Piaski i żwiry	E	Drop I
4.	Piaski i żwiry	R	Drop II
5.	Piaski i żwiry	Z	Makowiec Duży
6.	Piaski i żwiry	Z	Makowiec Duży II
7.	Piaski i żwiry	R	Makowiec Duży I
8.	Piaski i żwiry	R	Makowiec Duży III
9.	Piaski i żwiry	R	Makowiec Mały
10.	Piaski i żwiry	R	Modecin
11.	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	P	Dobre
12.	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	E	Tadeuszów-Rudzienko
13.	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	P	Osięczyzna

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny PIB —Bilans Zasobów Złóż Kopalin w Polsce (wg stanu na 31.12.2015)

Skróty literowe dotyczące stanu zagospodarowania zasobów w wykazach złóż oznaczają:

P – złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie

R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo

Z – złożo, z którego wydobyć zostało zaniechane

T – złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo

W Gminie Dobre duże znaczenie mają złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej. Znajduje się tu filia austriackiego koncernu—Wienerberger, którego główna działalność skupia się na produkcji ceramicznych cegieł konstrukcyjnych, dachówek ceramicznych, systemu rur ceramicznych i z tworzyw sztucznych oraz ceramicznego i betonowego bruku.

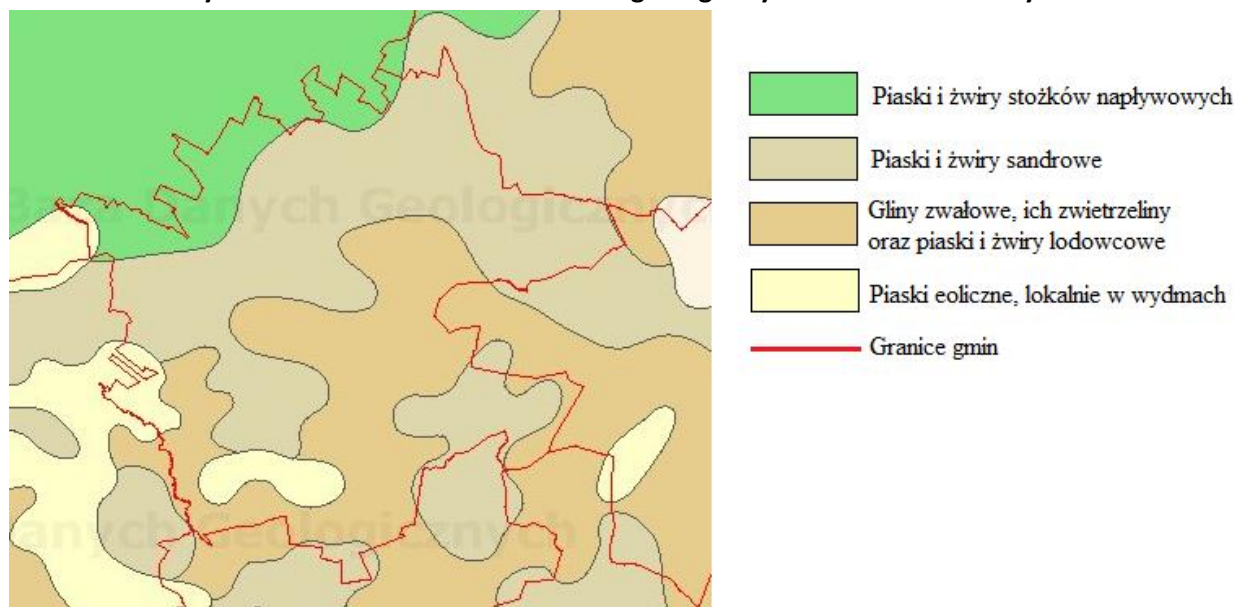
9.7 Gleby

Na terenie Gminy Dobre występują gleby o słabej przydatności rolniczej, należące głównie do V i VI klasy bonitacyjnej. Najlepsze gleby znajdują się w południowo-wschodniej części gminy, we wsiach: Adamów, Czarnogłów, Młęciny, Wólka Czarnogłowska, a także na

północ od Dobrego, we wsiach: Nowa Wieś, Sąchocin, Świdrów. Gleby I i II klasy w ogóle nie występują⁸.

W Gminie Dobrze przeważającym typem genetycznym gleb są gleby płowe, brunatne wylugowane i opadowo-glejowe⁹, wytworzone głównie na piaskach, żwirach i glinach pochodzenia lodowcowego, oraz piaskach eolicznych, których rozmieszczenie przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 5 Rozmieszczenie utworów geologicznych na obszarze Gminy Dobrze

Źródło: www.bazagis.pgi.gov.pl (dostęp z dnia 03.10.2016)

Ze względu na rodzaj skały macierzystej, na jakiej zostały wytworzone gleby, w gminie przeważają gleby kwaśne, wymagające wapnowania—zajmujące ponad 70% powierzchni gminy. Utwory łatwo przepuszczalne takie jak piaski, czy żwiry zatrzymują małą ilość składników odżywczych, przez co istnieje problem z zasobnością gleb w pierwiastki, takie jak fosfor, czy magnez.

9.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Według *Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016 – 2021 z uwzględnieniem lat 2022 – 2027*, powiat miński przydzielony został do rejonu centralnego. Jest on najliczniejszym rejonem województwa pod względem zamieszkałej na jego terenie ludności.

⁸ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrze na lata 2014-2017z perspektywą do roku 2021

⁹ „Geografia fizyczna Polski”, Andrzej Richling, Katarzyna Ostaszewska, PWN, Warszawa 2005

Rysunek 6. Podział rejonu centralnego gospodarki odpadami województwa mazowieckiego

Legenda

Regionalne Instalacje przetwarzania odpadów komunalnych

- Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów
- Kompostownia
- Składowisko odpadów komunalnych
- ITPO

Instalacje zastępcze

- Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów
- Kompostownia
- Składowisko odpadów komunalnych

Centralny region przetwarzania odpadów komunalnych

granice powiatów

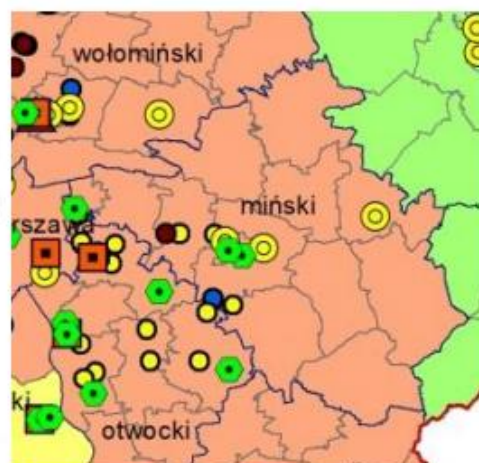

Źródło: Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016 – 2021 z uwzględnieniem lat 2022 – 2027

Rysunek 7. Instalacje do przetwarzania odpadów w powiecie mińskim

Legenda

- Stacje demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji
- Instalacje do poddawania odzyskowi odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej
- Instalacje do odzysku, w tym recyklingu odpadów opakowaniowych (poza sortowniami)**
 - tworzywa sztuczne
 - papier i tektura
 - drewno

Źródło: Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016 – 2021 z uwzględnieniem lat 2022 – 2027

Węgiem sprawozdań otrzymanych od firm odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Dobrze w 2015 roku odebrano następujące ilości odpadów¹⁰:

¹⁰ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Dobrze za 2015 rok

Tabela 7. Masa odpadów komunalnych zebranych w Gminie Dobrze w 2014 i 2015 roku

Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]	
	2014	2015
Odpady zmieszane (niesegregowane)	186,8	152,21
Odpady opakowaniowe ze szkła	2,10	49,43
Opakowania z tworzyw sztucznych	3,6	29,09
Opakowania z metali	0,6	0,61
Opakowania z papieru i tektury	17,1	53,83
Tworzywa sztuczne	80,5	52,9
Szkło	128,4	51,2
Metale	39,5	33,5

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Dobrze za 2015 rok.

W 2015 roku znacznie zmniejszyła się ilość odpadów zmieszanych niesegregowanych w stosunku do 2014 roku. Możemy zaobserwować również wzrost masy odpadów zbieranych selektywnie, m.in.: opakowań z tworzyw sztucznych, opakowań ze szkła czy papieru i tektury.

W celu podniesienia poziomu segregacji odpadów na terenie gminy w miejscowości Oleśnica, został utworzony PSZOK, w którym przyjmowane są odpady zbierane selektywnie.

Tabela 8. Ilość odpadów dostarczonych przez mieszkańców Gminy Dobrze do PSZOK w 2014 i 2015 roku

Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]	
	2014	2015
Zużyte opony	2,23	2,08
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	6,18	26,45
Opakowania wielomateriałowe	0,03	2,46
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121, 200123 i 200135	3,65	4,45
Papier i tektura	6,45	0,95
Tekstylia	0	0,10
Szkło	8,09	4,32
Odpady wielkogabarytowe	2,56	42,07
Tworzywa sztuczne	9,50	4,84

Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]	
	2014	2015
Metale	2,44	1,65
Popiół	1,11	0
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	2,56	2,93

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Dobrze za 2015 rok.

Gmina Dobrze osiągnęła 52,56% poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji surowcowych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz 100 % poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

W 2015 roku poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wynosi 11,40% w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku¹¹.

9.9 Zasoby przyrodnicze

9.9.1 Lasy i łowiectwo

Lesistość Gminy wynosi 20,2 %¹² i jest niższa od średniej lesistości powiatu mińskiego i województwa mazowieckiego¹³. Lasami Państwowymi na terenie gminy administruje Nadleśnictwo Siedlce¹⁴.

Na terenie Nadleśnictwa Siedlce przeważają siedliska borowe z dominacją sosny. Średni wiek lasów to 56 lat, a przeciętna zasobność wynosi około 220 m³/ha.

¹¹ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Dobrze za 2015 rok

¹² Bank Danych Lokalnych GUS (dane za rok 2014)

¹³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrze na lata 2014-2017z perspektywą do roku 2021

¹⁴ www.siedlce.warszawa.lasy.gov.pl

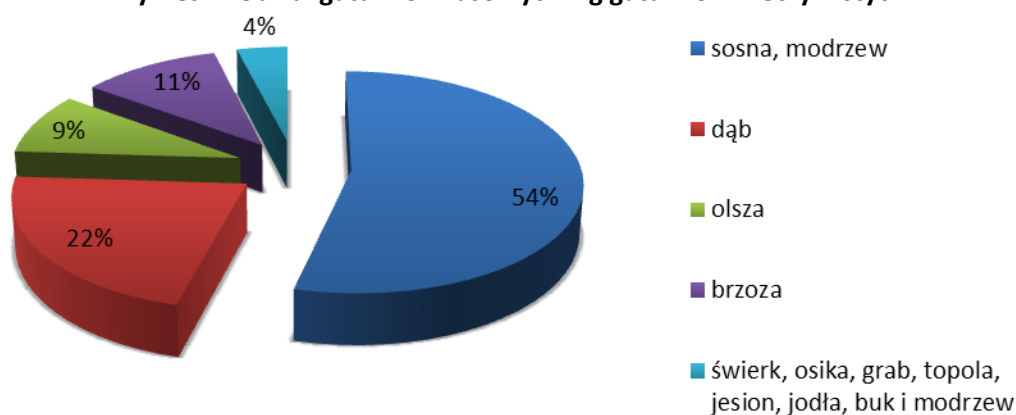
Tabela 9 Struktura gruntów leśnych w Gminie Dobrze

Rodzaj gruntów leśnych	Powierzchnia [ha]
grunty leśne publiczne ogółem	561,34
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	560,24
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	553,06
grunty leśne prywatne	1970,00

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS (2014)

Lasy nadleśnictwa tworzą głównie siedliska drzew iglastych. Udział gatunków lasowych wg gatunków rzeczywistych przedstawia się następująco.

Wykres 1. Udział gatunków lasowych wg gatunków rzeczywistych

Źródło: www.siedlce.warszawa.lasy.gov.pl

Fauna leśna na terenie Nadleśnictwa Siedlce jest bardzo bogata. Zwierzyna gruba reprezentowana jest przez łosie, jelenie, sarny i dziki. Z gatunków chronionych (kiedyś łownych) spotkać można wydrę oraz bobra¹⁵.

9.9.2 Formy ochrony przyrody

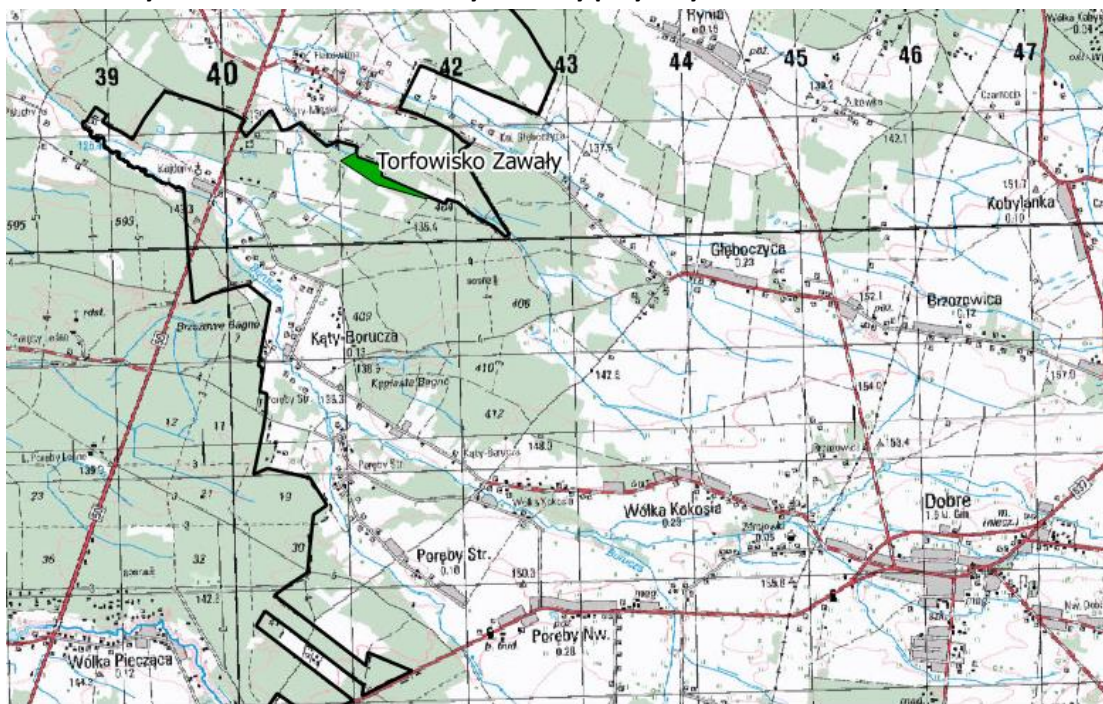
W północno-zachodniej części gminy zlokalizowany jest Rezerwat Torfowisko Zawały. Torfowisko zostało utworzone we wsi Kąty-Borucza, na mocy Zarządzenia nr 20 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 października 2012 r. w sprawie uznania rezerwatu przyrody „Torfowisko Zawały”. Stanowi ono fitocenotyczny rezerwat zbiorowisk nieleśnych, w którym dominującym typem ekosystemu jest torfowisko przejściowe. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych kompleksu

¹⁵ www.siedlce.warszawa.lasy.gov.pl

wodno–torfowiskowego, z przyległymi borami oraz stanowiskami chronionymi i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt. Powierzchnia rezerwatu wynosi 6,28 ha.

Rysunek 8. Obszarowe formy ochrony przyrody w Gminie Dobre

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto na terenie Gminy Dobre znajduje się 8 pomników przyrody¹⁶.

9.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Na terenie Gminy Dobre nie znajdują się zakłady o dużym i o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Potencjalnym źródłem poważnych awarii jest transport drogowy substancji niebezpiecznych, głównie paliw płynnych (LPG, benzyna, olej napędowy). Przypadki poważnych awarii przemysłowych mogą dotyczyć również wycieków substancji ropopochodnych w wyniku wypadków lub kolizji drogowych, gazu propan - butan z uszkodzonych ciśnieniowych zbiorników stacjonarnych i gazociągu.

¹⁶ www.crfop.gdos.gov.pl

10 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Głównymi problemami ochrony środowiska istotnymi z punktu widzenia realizacji Programu są:

- zły stan wód powierzchniowych,
- niedostateczna jakość powietrza (szczególnie w sezonie grzewczym).

11 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Cele i zadania przewidziane do realizacji w *Programie* nie wpłyną znacząco na obszar Natura 2000 oraz środowisko (przewiduje się oddziaływanie pozytywne lub neutralne). Analiza oddziaływania zadań przewidzianych w Programie na obszary Natura 2000 została przedstawiona w **tabeli 10** niniejszego dokumentu.

Bardzo ważnym elementem zapobiegającym ewentualnym negatywnym wpływom na obszary Natura 2000 jest ocena oddziaływania na środowisko. Należy pamiętać, że macierz oddziaływań planowanych działań w fazie budowy i eksploatacji (**tabela 10**) została wykonana z założeniem, że dla zadań inwestycyjnych planowanych w *Programie* będzie zachowane postępowanie w pełni zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, a więc dla przedsięwzięć, które tego wymagają zostanie przeprowadzona procedura oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, która zostanie zakończona decyzją środowiskową.

Tabela 10. Analiza zadań pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000

Nazwa zadania	Etap zadania	Oddziaływanie na:													
		Obszary Natura 2000	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Modernizacja, budowa i rozbudowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	0	0
OZE na budynkach użyteczności publicznej	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	0	0	0
Poprawa efektywności energetycznej budynku użyteczności publicznej poprzez głęboką termomodernizację kompleksu oświatowego w m. Dobre wraz z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	0	0	0
Energia dla przyszłości – odnawialne źródła energii w gminach wschodniego Mazowsza: Stara Kornica, Dobre, Jakubów, Stanisławów.	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	0	0	0
Modernizacja dróg na terenie gminy Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	0	0	0

Nazwa zadania	Etap zadania	Oddziaływanie na:														
		Obszary Natura 2000	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	
Stacja podnoszenia ciśnienia w sieci wodociągowej w m. Sączocin, gm. Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
Budowa przydomowych oczyszczalni	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
Rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Dobre gmina Dobre dz. nr 107, obręb Zdrojówki	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Czarnogłów, gm. Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Czarnocin, Kobylanka, gm. Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Rynia, gm. Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	

Nazwa zadania	Etap zadania	Oddziaływanie na:														
		Obszary Natura 2000	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	
Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Drop, Makówiec Duży, Sąchocin, Świdrów, gm. Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Nowa Wieś, Marcelin, gm. Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Katy Borucza, gm. Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Wólka Kobyłańska, Ruda Pniewnik, gm. Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Dobre, Głębczyca, Młęcin, gm. Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
Budowa sieci kanalizacyjnej z przyłączami ul. Armii Krajowej, gm. Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0	

Nazwa zadania	Etap zadania	Oddziaływanie na:														
		Obszary Natura 2000	Formy ochrony przyrody (bez Natury 2000)	Różnorodność biologiczną	Ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	
Budowa sieci kanalizacyjnej z przyłączami ul. Szkolna, gm. Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
Budowa sieci kanalizacyjnej z przyłączami ul. Targowa, gm. Dobre	Faza realizacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	bezp -	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0
	Faza eksploatacji	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. +	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	pośr. 0	0	0

Objaśnienia do tabeli:

pośr. wpływ pośredni bezp. wpływ bezpośredni + wpływ pozytywny 0 wpływ neutralny - wpływ negatywny

Tabela 11. Podsumowanie analizy potencjalnego oddziaływania środowisko wybranych zadań ujętych w *Programie*

Obszar Interwencji	Rodzaj przedsięwzięcia	Oddziaływanie na środowisko
Ochrona powietrza i klimatu	Montaż instalacji OZE, /energooszczędne technologie/ termomodernizacje	Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko zadań związanych termomodernizacją oraz z montażem instalacji OZE na budynkach. Prace związane z realizacją ww. zadań będą, w miarę możliwości, prowadzone poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza miesiącami od marca do końca sierpnia. Jeśli zachowanie powyższego terminu nie będzie możliwe, należy przed rozpoczęciem prac przeprowadzić rozpoznanie, czy w rejonie prowadzenia prac oraz w strefie ich bezpośredniego oddziaływania znajdują się schronienia dzienne nietoperzy lub czy gniazdują gatunki ptaków chronionych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. <i>w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt</i> (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348). W przypadku ww. zwierząt lub świeżych śladów ich bytności ekspert wskaże dokładne miejsce ich przebywania tak, aby przed okresem lęgowym tych gatunków można było zamknąć nisze, szczeliny i dostępy do stropodachu. Po przeprowadzeniu prac będzie zapewnione nietoperzom dalsze schronienie w czasie dnia, a ptakom dalsze gniazdowanie w obiektach budowlanych. Jeżeli nie będzie to możliwe poprzez wykorzystanie naturalnych szpar i szczelin, na remontowanych budynkach będą umieszczane siedliska zastępcze (np. budki lęgowe). Charakter siedlisk zastępczych, ich lokalizacja, parametry i zagęszczenie będą dobrane odpowiednio do preferencji gatunków, które występowały tam wcześniej.
Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa infrastruktury wodno-ściekowej	Nowobudowane sieci przebiegać będzie głównie wzdłuż wytyczonych szlaków komunikacyjnych, co pozwoli na maksymalne ograniczenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, w szczególności na powierzchnię ziemi oraz wodę.

Obszar Interwencji	Rodzaj przedsięwzięcia	Oddziaływanie na środowisko
Ochrona powietrza i klimatu	Budowa i modernizacja dróg	Prace modernizacyjne dróg będą prowadzone na istniejących szlakach komunikacyjnych, w związku z czym nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż nie wykazano znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w *Programie*.

Zaplanowane zadania nie będą oddziaływały w sposób skumulowany na środowisko. Realizacja zadań, w wyniku których nastąpi zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i ich prekursorów (montaż instalacji OZE na budynkach, termomodernizacja, energooszczędne technologie) pozytywnie wpłynie na klimat. Siedliska zapewniających sekwestrację CO₂ zostaną zachowane.

W wyniku realizacji zadań ujętych w *Programie* siedliska występujące na analizowanym obszarze oraz objęte ochroną gatunki flory i fauny nie zostaną poddane negatywnym oddziaływaniom.

Zgodnie z rozporządzeniami Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014r., poz. 1408) żadne z gatunków roślin ani grzybów objętych ochroną nie ulegną zniszczeniu.

Realizacja inwestycji związanych z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną przyczyni się do spełnienia celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych ujętych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”.

12 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w *Programie*

Z uwagi na fakt, że dla realizacji zadań ujętych w *Programie* nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko, nieuzasadnione jest proponowanie działań alternatywnych. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku niezrealizowania zadań ujętych w *Programie* stan środowiska może ulec pogorszeniu, szczególnie w zakresie jakości powietrza i wód.

Spis rysunków

Rysunek 1. Podział województwa mazowieckiego na strefy	10
Rysunek 2 Lokalizacja źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Dobre	13
Rysunek 3. Wody powierzchniowe na terenie Gminy Dobre	14
Rysunek 4. Wody podziemne na terenie Gminy Dobre	15
Rysunek 5 Rozmieszczenie utworów geologicznych na obszarze Gminy Dobre	19
Rysunek 6. Podział rejonu centralnego gospodarki odpadami województwa mazowieckiego	20
Rysunek 7. Instalacje do przetwarzania odpadów w powiecie mińskim	20
Rysunek 8. Obszarowe formy ochrony przyrody w Gminie Dobre	24

Spis tabel

Tabela 1 Klasyfikacja stref na podstawie wyników pomiarów (2015)	11
Tabela 2. Statystyki wyników modelowania matematycznego imisji dla wybranych zanieczyszczeń powietrza - średnie, średnioroczne wartości dla Gminy Dobre	12
Tabela 3. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna na terenie Gminy Dobre i powiatu mińskiego w 2014 roku	16
Tabela 4. Ludność korzystająca z urządzeń komunalnych w Gminie Dobre w latach 2013 - 2014	17
Tabela 5 Gospodarka ściekowa poza oczyszczalnią w Gminie Dobre w latach 2012-2014	17
Tabela 6. Złoża kopalin w Gminie Dobre	18
Tabela 7. Masa odpadów komunalnych zebranych w Gminie Dobre w 2014 i 2015 roku	21
Tabela 8. Ilość odpadów dostarczonych przez mieszkańców Gminy Dobre do PSZOK	21
Tabela 9 Struktura gruntów leśnych w Gminie Dobre	23
Tabela 10. Analiza zadań pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000	26
Tabela 11. Podsumowanie analizy potencjalnego oddziaływania środowisko wybranych zadań ujętych w <i>Programie</i>	30

Spis wykresów

Wykres 1. Udział gatunków lasowych wg gatunków rzeczywistych	23